A°. 1830. N°. 2.

SURINAAMSCHE COURANT.

WOENSDAG, DEN 6den JANUARIJ.

PARAMARIBO.

PARTICULIERE WEST-INDISCHE BANK.

Namens de Hoofddirectie der Particuliere West-Indische Bank wordt aan de belanghebbenden kennis gegeven, dat de Hoofddirectie, gelet op Art. 1 en 2 der Publicatie de dd. 25 October 1826. en in aanmerking genomen hebbende, dat derhalve de kleinste gangbare Munt binnen deze Kolonie zich bepaalt tot *één halve Cent*, zoodat geene andere gedeelten van Centen in betaling gegeven of ontvangen *kunnen* worden, bepaald heeft, dat in het vervolg geene Wisselbrieven bij de Bank voormeld in *escompte* zullen worden aangenomen, die eenig ander gedeelte van Centen inhouden dan *een halve Cent*, zullende alzoo elk, die eenen Wisselbrief bij de Bank ter *escomptering* zoude willen aanbieden, verpligt zijn zich overeenkomstig deze bepaling te gedragen.

Paramaribo den 4 Januarij 1830.

De Secretaris bij de Hoofddirectie voornoemd. VLIER.

BURGERLIJKE STAND.

Gedurende de maand December 1829 zijn geboren:

Van het Mannelijk geslacht 7 personen.
» » Vrouwelijk » 12 »

19.

Levenloze, van het Mannelijk geslacht, 1.

OVERLEDEN.

Van het Mannelijk geslacht 11 personen.
« » Vrouwelijk » 7 »

18.

Getrouwd: 1 paar.

OVERLEDEN.

Gedurende de Maand December 1829.

Den 1sten, *Louisa Johanna Karg*, dochter van *Henrietta Wilhelmina Sophia Karg*, oud een maand.

Den 3den, *Anthonij James Conollij*, oud 15 jaren.

Den 8sten, *Gerrit Lodewijk Domhoff* zoon van *Susanna Catharina Nemelc*, oud 1 jaar 2 maanden en 23 dagen.

Idem, *Chistiaan Abenie*, oud 32 jaren.

Idem, *Maria Magdalena van van Son*, oud 54 jaren

Den 10den, *Simon Reinhard Ludwi ch van Wijngaarden*, zoon van *Frederi ca van Kettie* van *Sluijter*, oud 7 jaren en circa 3 maanden.

Idem, *Louisa van Rudden*, oud 40 j.

Den 17den, Kapt. *Daniel Steenveld*, oud 68 jaren.

Den 21sten, *Joseph Charles Albertus*, oud 32 jaren.

Den 22sten, *Johannes Charles* van *Gerholdt*, oud circa 47 jaren.

Den 23sten *Charles Philip Brouwer*, zoon van *Johanna Gerhardina* van *van Zuijlen*, oud een maand.

Den 25sten, *Seba* van *H. C. Flohr*, oud ruim 80 jaren.

Den 26sten, *Wilhelm Friederich*, zoon van *Agnetta Helena Anna Gunther*, oud 5 maanden.

Den 27sten, *Mattheus Theodorus van 't Kruijs*, oud 56 jaren.

Den 28sten, *Malka Isak Emanuels* huisvrouw van *S. E. Simons*, oud 42 jaren.

Den 29sten *Rosa Andresa* van *Causalius*, oud circa 63 jaren.

Idem, *Wilhelmina Louisa Matile* dochter van *Antje van Rongers*, oud 1 jr.

Den 30sten, C. B. *Schultz*, oud 48 jaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN *den 10 October.*

Men heeft thans over Noord-America eenige berigten omtrent de landing der spaansche expeditie van Cuba, bestemd ter herovering van Mexico; dezelve zijn vervat in brieven van de Havanna van den 25 Augt. en in berigten van Vera-Cruz van den 15 dier maand.

In de opgaven uit de Havanna wordt gemeld, dat de spaansche troepen alle op de kust van Mexico zijn ontscheept, met uitzondering alleen van die, welke aan boord van de *Bingham* zijn geweest, en met dezelve naar Nieuw-Orleans zijn gezeild, ten einde aldaar de geledene schade te herstellen De Spanjaarden erkennen dat de krijgsmagt, welke aan wal is gestapt, niet meer dan 3000 à 5000 man beloopt, doch zij willen, en wel op grond van het geen een der americaansche kapiteinen van eenige zijner landslieden, tot de transportschepen behoorende, zoude hebben vernomen, dat 400 man mexicaansche ruiterij, welke onder de vanen van het gemeenebest langs strand waren aangerukt, zich op de eerste aanmaning van den spaanschen bevelhebber, aan denzelven zouden hebben overgegeven, en van hem hunne achterstallige soldij tot de laatste penning zouden hebben ontvangen; — iets, 't welk, bevestigd wordende, weinig goeds van den tegenstand der Mexicanen zoude doen verwachten. — Zij verzekeren verder, dat de spaansche troepen, na eenige dagen op de zeekust te zijn gelegerd, naar Tampico zijn opgebroken, en, na eenige weinige gewapende burgers, met de verdediging dier stad belast, te hebben verjaagd, dezelve in bezit hebben genomen.

Anders luiden de berigten uit Vera-Cruz tot den 15 Augustus, en dus van meer dan veertien dagen na de landing der expeditie troepen. In dezelve wordt verzekerd, dat die krijgsmagt geenzins bestaat uit geborene Spanjaarden, maar grootendeels is zamengesteld uit negers en Mulatten; — dat zij, wel is waar, tot Tampico is voortgerukt, maar dat van alle zijden troepen in aantogt waren, om hen te bevechten, en dat men niet twijfelde, of de Mexicanen zouden hen eerlang noodzaken de wapenen nederteleggen.

De generaal *Santa Anna* voert het bevel over de mexicaansche troepen, die zich in de onmiddelijke nabijheid der spaansche krijgsmagt bevinden. Hij is gelast geworden, om eene leening aantegaan, ten einde in zijne onmiddelijke behoeften te voorzien, en heeft, om daartoe te geraken, van de inwoners van Vera-Cruz, inboorlingen des lands zijnde, eene gedwongene heffing gevorderd van 50,000 dollars; — die echter, zoo men verzekert, slechts 16,000 heeft opgebragt.

Het schijnt, dat de Spanjaarden den 3den Augustus Tampico hebben bezet. Dienzelfden dag heeft de generaal *Santa-Anna* eene bemoedigende proclamatie aan zijne troepen doen afkondigen, en dezelve vermaand, om de vrijheid en onafhankelijkheid van hunne geboortegrond hardnekkig te verdedigen. Zijn eerste maatregel is geweest het afzenden van 2500 man uitgezochte infanterie ter scheep naar Tuspan, welke plaats deze manschappen ook hebben bereikt. Hij zelf heeft zich met 600 man ruiterij over land derwaarts begeven, en, volgens de jongste berigten had hij die plaats den 12 Augustus verlaten ten einde den vijand van nabij te bestoken. Inmiddels verzamelden zich van alle zijden mexicaansche troepen in zijnen rug, en rekende hij weldra over eene magt van 12000 man te zullen kunnen beschikken.

Van het overgaan van ruiterij tot de Spanjaarden wordt in de mexicaansche berigten niet gesproken. Men meldt integendeel in dezelve, dat de generaal *Barradas* vruchteloos eene aanzienlijke premie voor deserteurs heeft uitgeloofd, maar dat eenige spaansche soldaten tot die van Mexico zijn overgekomen. — Men erkende echter van laatstgenoemde zijde, dat eenige gewapende burgers, die zich te verre hadden gewaagd, verslagen en verstrooid waren geworden.

Brieven uit Mexico tot den 8e Augustus behelzen de navolgende bijzonderheden: » De wetgeving is bijeen gekomen, om in de middelen te voorzien, ter verdediging van de republiek. Men neemt maatregelen, om aan alle partijzucht een einde te maken. Verscheidene hooge ambtenaren geven de helft van hun tractement ten beste van den Staat. De generaal *Santa-Anna* is den vijand te gemoet getrokken, en de spaansche regering bedriegt zich grootelijks. indien zij zich den staat van zaken hier te lande zoodanig voorstel, als of 3000 man genoegzaam waren, om zich op nieuw van daze republiek te verzekeren."

— De directeuren van den ijzeren weg van Liverpool naar Manchester hebben eene premie van 500 ponden uitgeloofd voor het best model van een rijtuig, 't welk voor dien weg zoude kunnen dienen. Dezer dagen is de proef genomen. Onder de modellen, die de algemeene aandacht ten hoogste hebben opgewekt was één stoom-rijtuig van de heeren *Braithwathe* en *Erickson* te Londen, 't welk met eene snelheid van 10 uren gaans in den tijd van één uur werd voortgestuwd, en 't welk, volgens de dagbladen, als over de aarde scheen te vliegen.

— Men verneemt, dat het verminderen van de belasting op de vreemde wol reeds te weeg brengt, dat de laken fabriekeurs even goed en even goedkoop kunnen werken, als de buitenlandsche, en dat zulks aanleiding geeft tot eene vermeerderde werkzaamheid in de fabriek districten.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12 October.

De fransche courier, welke dezer dagen uit Konstantinopel is aangekomen, met depeches tot den 19den September, is ook Munchen gepasseerd, en men schrijft van daar, dat hij het berigt had medegebragt, dat de Sultan den 19den September het vredes-tractaat nog niet had geratificeerd. Men wilde daaruit opmaken, dat de Sultan nog hoop voedde, als of de afwending van den bassa van Widdin naar de zijde van Sophia en Philippopolis hem in de gelegenheid zoude hebben kunnen stellen, om den Russen op nieuw tegenstand te bieden. In de berigten uit Pera van gelijke dagteekening wordt echter niets deswegens gemeld, en verzekerd, dat de ratificatie van het verdrag eerlang zoude volgen. [Volgens sommige parijsche dagbladen zoude de bassa van Widdin op zijnen aantogt naar Sophia last van den Sultan hebben bekomen, om denzelven te staken. en aan dit bevel, hoewel met tegenzin, hebben voldaan.]

Voorts meldt men uit Munchen: » Omtrent de vredesvoorwaarden ontbreekt het nog altijd aan officiele opgaven. Men is te meer verlangend dezelve te leeren kennen, daar het nauwelijks te gelooven is, dat eene onderhandeling, bij welke men zoo

vele ingewikkelde belangen in acht heeft moeten nemen, binnen zoo weinige dagen tot stand heeft kunnen worden gebragt, inzonderheid, bijaldien de hoop op eenen duurzamen vrede daarmede is vervuld geworden. Het is te denken, dat het protocol der in Adrianopel en Konstantinopel plaats gehad hebbende onderhandelingen gewigtige stoffe voor de geschiedenis zullen opleveren."

— Bijzondere brieven uit Berlijn melden, dat de oneenigheden, welke bij de protestanten in het pruissische hebben bestaan wegens de liturgie, ten eenemale zijn bijgelegd, doch dat onder de r. c. geestelijkheid in Silezie een verschil van gevoelens blijft heerschen, 't welk, ofschoon gering in zijne beginselen, echter met den tijd gewigtige gevolgen kan hebben.

NEDERLANDEN.

HAARLEM, *den 18 October.*

De javasche couranten tot de 23sten Mei behelzen, onder andere, de volgende bijzonderheden:

« De generaal *Bisschof* is, als opperbevelhebber over geheel het nederlandsch leger in Indie, met aan zijnen rang verschuldigde eerbewijzingen ontvangen. De generaal heeft zijn intrek genomen in het gouvernements-hotel te Rijswijk. — Den generaal *Holsman* is een aan zijnen rang en dienstjaren geëvenredigd pensioen toe gelegd.

« Soesoebohnang van Soerakarta heeft den generaal *de Kock* in Magelang een bezoek gegeven; — iets waarvan de javasche geschiedenis geen voorbeeld oplevert; en is met de meeste plegtigheid ontvangen.

« In Februarij hebben in Amboina, onder de militairen van Saparoua onlusten plaats gehad, waaraan de gedemitteerde en verbannen resident van genoemd eiland *Schimdt de Haardt* deel heeft gehad. De laatstgenoemd is gevat; de onrustige soldaten zijn naar Java overgescheept, en door den ijver der overheden is de orde hersteld.

« Uit de onderscheidene berigten omtrent de voortduring der vijandelijkheden met de javaansche muitelingen blijkt, dat de laatstgenoemde, onder bevel van zekeren *Sentot*, zoo het schijnt, een hunner meest befaamde aanvoerders, zich in het laatst van April te Pengassé hadden gelegerd, doch door de kolonne van den overste *Lebron* uit die positie zijn verdreven. In 't begin hebben de Javanen zich orde en met veel bedaardheid en koelbloedigheid terug getrokken, zoo dat het niet mogelijk was hen in verwarring te brengen, doch ten laatste zijn zij van meer dan eene zijde besprongen, en naar alle kanten verstrooid.

« Dit voordeel is gevolgd door een gevecht, 't welk den 5den Mei bij Sepoerang geleverd is, en mede geheel ten voordeele der Nederlanders is uitgevallen. Na eene zeer sterke positie op de hoogte van Kionte; hebben verlaten, ten einde de 5de 6de kolonne te Sepoerang te gaan aantasten, zijn zij door dezelve met verlies afgeslagen en onmiddelijk daarna door de 11de kolonne besprongen en alzoo tusschen twee vuren gekomen, ten gevolge waarvan zij in groote verwarring zijn geraakt, en met een zeer aanzienlijk verlies naar alle zijden zijn verstrooid. Men begrootte het aantal hunner dooden op niet minder dan 200 man, terwijl de nederlandsche troepen een groot aantal paarden, lansen, krissen en ook eenige vaandels hebben buit gemaakt. — Bijzonder hebben zich bij die gelegenheid gekweten de kapitein *Tieres*, de luitenants *Ruttan*, *van der Vlist Millet van Manen*, *Gilley de Montela*, *Doelen Louchard*, *Zocher*; alsmede de onder-officieren *van der Vliet*, *Scharré*, *de Gland*, en de flankeur *Vallet*.

« Genoegzaam gelijktijdig heeft *Ali-bassa* met 400 man de positie van Prowongondo aangetast, doch door de overzeesche hulptroepen van den radja van Boutore, die zich bij die gelegenheid uitstekend wel gedragen hebben, met verlies afgeslagen.

« Met schijnt deze gebeurtenissen, in verband met het bezoek van den Soesoehoenang, 't welk het bewijs oplevert van eene volmaakte eensgezindheid tusschen het nederlandsch bewind en het hof van Solo, als zeer geschikt aantemerken, om de rustelooze pogingen van den generaal *de Kock*, tot het herstel der rust op Java, te bevorderen. Deszelfs laatste berigten waren van den 16den Mei ui Magalang gedagteekend. De muitelingen werden meer en meer uit de Mataram verdreven, in de Bagelleen en de Banjoemaas was niet van belang er voorgevallen. Zekere *Soemo Negoro*, die zich aan deze zijde van de Progo had gewaagd, was spoedig teruggejaagd. De muitelingen schenen in kleine benden te verdeelen; dit verschafte aan de nederlanders voorshands wel meer werk, maar gaf, daar zij in het bezit waren van eene menigte bentings, ook hoop, dat de muitelingen met te meer vrucht uit de aangevallen landstreken zouden kunnen worden verdreven."

ADVERTISSEMENTEN.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, de Nd. Am. Brik *Favoriet*, Kapt. Row, van *Boston*.

Den 5den, het Schip *Agenoria*, Kapt. W. VAN DER KOLFF, van *Rotterdam*. Passagier: de Heer *M. van der Elst*.

Idem, het Schip *Alexander*, Kapt. C. DAVIS, van *Rotterdam*, Passagiers: de Heeren *James Marpherson*, *J. Bent*, *Arthur Farwell*, en *William Stuart*.

Gedrukt ter Drukkerij van de Gezusters SERRES.